

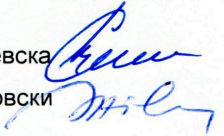

Извештај за управување со животната средина во Макпетрол АД во 2023 година

Изработил: Шеф на одделение за стандардизација и екологија Маја Сотировска
Прегледал: Раководител на сектор за стандардизација, квалитет и екологија Сандра Цоневска
Одобрил: Директор на Дирекција за стандардизација, квалитет и екологија Горан Ангеловски

февруари, 2024г.

Точка	Содржина	Бр.стр.
1	Усогласување со законската регулатива од областа на животната средина во 2023 година во Макпетрол АД	3
1.1	Управување со видови на отпад во Макпетрол АД	4
1.1.1	Управување со комерцијален отпад	4
1.1.2	Управување со опасен отпад	5
1.1.3	Управување со отпадни батерии и акумулатори пуштени на пазарот на РСМ од Центар DELL и Центар HONDA	6
1.1.4	Управување со пакување и отпад од пакување, пуштени на пазарот на РСМ	7
1.1.5	Управување со отпадна електрична и електронска опрема	8
1.1.6	Управување со отпадни масла од Центар HONDA и тековното работење во Макпетрол АД	9
1.1.7	Управување со отпадни акумулатори	9
1.1.8	Управување со отпадно железо	10
1.1.9	Управување со искористени гуми од возила	10
1.1.11	Компании со кои Макпетрол АД соработува во управување со отпадот кој го создава	11
1.2	Извештаи за Управување со отпад во согласност со законската регулатива на РСМ	12
1.2.1	Консолидиран извештај за отпад за 2023 година	12
1.2.2	Извештај за спроведени Програми за управување со отпад во 2023 година	12
1.3	Извештаи за Управување со животна средина во согласност со законската регулатива на РСМ	12
1.3.1	Известувања за Фабриката за Биодизел	12
1.3.2	Изработка на дневници за емисии во амбиентен воздух	12
1.3.3	Изработка на катастар на загадувачи на животната средина	12
1.4	Исполнување на барањата кои произлегуваат од областа на животната средина, согласно законската регулатива за мерење на:	13
	Емисии во вода	13
	Емисии во почва	14
	Бучава	14
	Емисии во воздух	15
1.5	Трошоци за управување со животната средина	17
1.6	Донација за хортикултурно уредување	18
2	Реализација на еколошките цели со програмите за управување со аспектите на животната средина во: Дирекција за малопродажба, Дирекција за големопродажба, Дирекцијата за стандардизација, квалитет и екологија (Фабрика за производство на Биодизел-FAME), Дирекцијата за одржување и Програмите за Користењето на ресурсите во Макпетрол АД	19
3	Користење на ресурси во Макпетрол АД	22
3.1	Потрошувачка на електрична енергија (kWh)	22
3.2	Потрошувачка на вода во м ³	24
3.3	Користење на хартија за копирање и печатење	26
3.4	Искористени тонери	27
	Вкупен преглед за Реализација на еколошките цели со програмите за управување со аспектите на животната средина и Користењето на ресурси во Макпетрол АД	28

1. Усогласување со законската регулатива од областа на животната средина во 2023 година во Макпетрол АД

Макпетрол АД е компанија која како правно лице, со нејзиниот предмет на работа и делување е вклучена во сите области на животната средина. Во 2023 година, континуирано се следеше законската регулатива на РСМ од областа на животната средина.

Деталната следливост на законската регулатива на ИМС е евидентирана во ПР.01.102 Процедура за следење на законска регулатива за аспектите на животната средина, за безбедност и здравје на вработените при работа и енергетска ефикасност.

Во 2023 година согласно новите измени во Законот за изменување и дополнување на Кривичниот законик Сл.В 188/23, пропишаните законски прописи за евентуално нарушување и загадување во животната средина (вода, воздух, почва, бучава, животински и растителен свет) се дефинирани со сериозни последици за Компанијата и за одговорните лица, со предвидени парични казни и казна затвор за одговорните лица. Од тие причини сите одговорни лица во компанијата се известуваат и се преземаат соодветни активности за усогласување со законската регулатива.

Во 2023 година други законски регулативи од областа на животна средина не беа донесени, но активно се имплементираат постоечки закони, како и оние закони чиј рок за спроведување е со 31.12.2023г. Законите во делот на управувањето со отпад, т.е. Законот за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад Сл.В.215/21 и Законот за управување со дополнителните текови на отпад Сл.В.216/21.

- **Предлог закон во 2023 година**

- Закон за контрола на индустриски емисии.

- **Инспекциски надзор во животната средина на објектите на Макпетрол АД**

Редовен инспекциски надзор:

- Во Крива Паланка на б.с. 142, со Записник бр.17.1-57 од 23.02.23г. каде со Решение објектот е задолжен за изработка на нов Елаборат за оцена на влијането врз животната средина, во рок од 90 дена, изработен е Елаборат и известен е Инспекторот за животна средина;
- Во Гостивар на б.с. 011, со Записник бр.16-1/II-22 и б.с.089, со Записник бр.16-1/II-23 од 23.02.23г.; во Записниците не беа утврдени неправилности во работењето;
- Во Велес на б.с.121, склад 202 и б.с.132, со Записник бр.19.1-28 од 26.05.23г., каде со Решение се задолжија објектите да постават етикети во зелена боја со која ќе се означи дека опремата која ја имаат не содржи ПХБ. Во рок од 30 дена обезбедени се етикети, направен е повторно Записник со бр. 19.1-28 од 03.07.23г., каде е констатирано дека решението ИП бр.19.1-28 од 30.05.2023г. е извршено во целост;
- Во Струмица на б.с.050 со Записник бр.ИП.19.1-50 од 29.05.23г.; каде со Решение се задолжи објектот да постави етикети во зелена боја со која ќе се означи дека опремата која ја имаат не содржи ПХБ. Веднаш се обезбедени етикети;
- Во Велес, б.с. 034, со Записник бр.15-47, б.с. 035, со Записник бр.15-48 и б.с.199, со Записник бр.15-49 од 11.07.23г.; во Записниците не беа утврдени неправилности во работењето;
- Во Куманово на б.с. 014, со Записник бр.17.1-119 од 20.10.23г. во Записникот не беа утврдени неправилности во работењето;
- Во Гостивар на б.с. 089, со Записник бр.19-1/II-6 од 25.12.23г. во Записникот не беа утврдени неправилности во работењето.

1.1 Управување со видови на отпад во Макпетрол АД

Еколошката свесност на Макпетрол АД е активна на повеќе полиња, а отпадот како еден од суштинските проблеми и загадувач на животната средина е во фокусот на нашиот интерес. Имајќи ја во предвид заштитата на животната средина и одговорниот однос кон околината во која живееме и во која работиме, во текот на 2023 година континуирано се спроведувааше селектирање и управување на сите видови на отпад, со што правиме уште еден чекор кон заштита на животната средина.

1.1.1 Управување со комерцијален отпад

- Согласно Законот за Управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, на објектите и деловните згради на Макпетрол АД одредено е место за садови/контејнери за собирање на комерцијален отпад. Комерцијалниот отпад не се меша со опасниот отпад. Капаците на садовите за отпад се со соодветна боја и се соодветно обележани. Отпадот во садовите се селектира на следниов начин:
 - Хартија и картон-Сина боја/Бела боја;
 - Амбалажа-Жолта боја;
 - Измешан комунален отпад-Зелена боја.
- Фреквенцијата на превземање на отпадот се врши од страна на компанијата ЈКП со која Макпетрол АД има склучено договор. Превземањето на отпадот исто така се врши и на неконтролиран начин, од страна на неформални собирачи.

Табела бр.1 Количина на предаден комерцијален отпад

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предаден комерцијален отпад			
		2022 година		2023 година	
		во m ³	во t	во m ³	во t
Измешан комунален отпад	200301	≈ 8000		≈ 7.500	
Хартија и картон	200101	≈400	≈3	≈400	≈3
Пластика	200139	≈50	≈1	≈30	≈1

- Во Деловните згради на Макпетрол АД се поставени посебни канти за собирање на отпад од хартија (бела боја) и отпад од пластика (жолта боја). Фреквенцијата на превземање на отпадот е по потреба од страна на компаниите со кои Макпетрол АД има склучено договор.

1.1.2. Управување со опасен отпад

- Опасниот отпад, т.е. остатокот од талогот на горивото од бензинска станица/склад на МП, кој не може да се користи како збогатувач на калоричната вредност на други видови цврсти горива и течни горива, од бензинска станица/склад, соодветно се собира во посебни садови (буре, контејнер) и привремено се чува во Склад Илинден, на собирно место до негово превземање од страна на овластена компанија, проследено со соодветна документација.
- Цврстиот и течен опасен отпад од лабораторијата за анализа на нафтени деривати и биодизел, привремено се чува во Склад Илинден, на собирно место до негово превземање од страна на овластена компанија, проследено со соодветна документација.
- Чистењето на сепараторите и остранување на отпадот (мил од одвојувач масло/вода), на бензинските на Макпетрол АД се врши на 2 години или по потреба во зависност од собраните количини, и соодветно се предава на овластена компанија за превземање, ЕКО-ТЕАМ, Скопје.
- Согласно Законот за Управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21 Макпетрол АД има договор за собирање и транспортирање на опасен отпад со Друштво за заштита на животната средина која управува со опасен отпад ДЗЖ “Еко-Тем ДОО Скопје”, со добиена дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр.11-3549/2.

Табела бр.2 Количина на предаден опасен отпад

Вид на опасен отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предаден опасен отпад во тони (t)	
		2022 година	2023 година
Отпад од течни горива (дизел)	13 07 01*	5.8	27.3
Пакување што содржи остатоци или е загадено со опасни супстанции (шишиња и вреќи)	15 01 10*	0.52	0.48
Мешан органски отпад	13 07 03*	0.978	0.775
Мил од одвојувач масло вода од сепаратори на б.с.	13 08 99*	1.023	0.16

Слика бр. 1

Превземање на опасен отпад од Склад Илинден

1.1.3 Управување со отпадни батерии и акумулатори пуштени на пазарот на РСМ од Центар DELL и од Центар HONDA

- Согласно Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори Сл. Весник на РСМ бр.176/21, Макпетрол АД склучи договор со “Нула Отпад ДОО Скопје”, со добиена дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр.11-8349/3 за превземање на обврски за постапување со отпад од батерии и акумулатори и отпад од електрична и електронска опрема кои се пуштени на пазарот на РСМ.
- Месечно се води евиденција и истата се доставува до овластената компанија за управување со батерии и акумулатори.

Табела бр.3 Количина на отпад од отпадни батерии и акумулатори, од Центар DELL и од Центар HONDA, пуштени на пазарот на РСМ

Вид на отпад	Количина од отпадни батерии и акумулатори пуштен на пазар во килограми (kg)	
	2022 година	2023 година
Од преносни компјутери литиум јонски, 3 ќелиски	318	344
Од преносни компјутери литиум јонски, 4 ќелиски		
Од преносни компјутери литиум јонски, 6 ќелиски		
Од преносни компјутери литиум јонски, 9 ќелиски		
Автомобилски оловни, 38 Ah	6	6
Автомобилски оловни, 45 Ah		
За моторцикли литиумски, 2 Ah		
За моторцикли оловни, 2,3 Ah		

- Согласно Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори Сл. Весник на РСМ бр.176/21, на бензинските станици: 001 Индустриска, 002 Партизанска, 004 Козле, 008 Визбегово, 012 Дебарца, 031 Винаца, 053 Лисиче, 046 Гевгелија, 088 Тетово, 094 Прилеп, 153 Ново лисиче, 199 Велес како и во Деловната зграда на Макпетрол АД во Центар и Маџари-Скопје, поставени се посебни садови за собирање на отпадни батерии.

1.1.4 Управување со пакување и отпад од пакување, пуштени на пазарот на РСМ

- Согласно Законот за Управување со пакување и отпад од пакување, Сл. Весник на РСМ 215/21, производителите и трговците имаат обврска да водат грижа за амбалажата на производите кои ги пуштаат на пазарот во РСМ. Со цел исполнување на оваа обврска Макпетрол АД, има склучено договор со “Пакомак ДОО-Скопје”, со добиена дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр.11-446/2 за управување со пакување и отпад од пакување.
- Месечно се доставува евиденција до овластената компанија за управување со отпад од пакување.

Табела бр.4 Количина на отпад од пакување, пуштена на пазарот на РСМ

Отпад од пакување од: Crystal Car, Lubex, Antifrizz, Valvoline, Дестилирана вода, Центар DELL	Вид на отпад	Количина на отпад од пакување пуштен на пазар во килограми (kg)	
		2022 година	2023 година
	Пластика	11.359	12.060
	Хартија	28.527	32.366
	Композитни материјали	154.96	231.11

1.1.5 Управување со отпадна електрична и електронска опрема

I

- Отпадната електрична и електронска опрема (отпадни компјутери, принтери, тонери, неонски светилки и сл.), кои произлегуваат од тековното работење, а кои се расходувани од страна на пописната комисија од Одделението за пописи, привремено се собираат и чуваат во Главната деловна зграда на Макпетрол АД во Скопје, до нејзино превземање од страна на овластена компанија и проследено со соодветна документација.
- Согласно Законот за управување со електричната и електронската опрема и отпадна електрична и електронска опрема Сл. Весник на РСМ бр. 176/21, отпадот се предава Еко Циркон Доо Скопје.

Табела бр.5 Количина на отпадна електрична и електронска опрема

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предадена отпадна електрична и електронска опрема тони (t)	
		2022 година	2023 година
Отпадна електрична и електронска опрема	20 01 36	0.0116	1.61
Компоненти извадени од отфрлена опрема	16 02 16	0.7455	1.81

II

- Согласно Законот за управување со електричната и електронската опрема и отпадна електрична и електронска опрема Сл. Весник на РСМ бр. 176/21, за пуштена на пазар во РСМ од Центар DELL и Дирекцијата за ИТ за фискалните апарати, Макпетрол АД склучи договор со “Нула Отпад ДОО Скопје” за превземање на обврски за постапување со електрична и електронска опрема со бр.11-8349/3 на дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање.
- Месечна евиденција се доставува до овластената компанија за управување со овој вид на отпад. Електричната и електронската опрема е групирана во категории на вид на отпад пуштен на пазар на РСМ.

Табела бр.6 Количина на отпад од електрична и електронска опрема, од Центар DELL, пуштени на пазарот на РСМ

Вид на отпад по категории	Количина од електрична и електронска опрема пуштени на пазар во килограми (kg)	
	2022 година	2023 година
Голема опрема	2675	511
Екрани, монитори и опрема која има екрани со површина поголема од 100 см ²	10280	12430
Мала информатичко-комуникациска технологија и телекомуникациска опрема	2938	4686

1.1.6 Управување со отпадни масла од Центар HONDA и тековното работење во Макпетрол АД

- Количествата на отпадните масла од Центарот HONDA и од тековното работење во Макпетрол АД, се чуваат на обележано место и во соодветни садови, се до нивно превземање од страна на овластена компанија, со која Макпетрол АД има склучено договор, проследено со соодветна документација.
- Согласно Законот за Управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, Макпетрол АД склучи договор за собирање и транспортирање на отпадни масла со Ауто-Хаус Заковски Дооел, со број на дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање 11-4061/1.

Табела бр.6 Количина на предадени отпадни масла

Вид на опасен отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предадени отпадни масла во тони (t)	
		2022 година	2023 година
Синтетски моторни и тр. Масла и масла за подмачкување	13 02 05*	2.5	1.38
Хидраулично масло	13 01 10*	0.206	0.94

- Отпадни масла и масти за јадење кои се јавуваат во Хотел Струга на Макпетрол АД, се собираат и со соодветна документација се предаваат на Суниленс Дооел Скопје со дозвола Дозвола бр. 11-4940/1.

Табела бр.7 Управување со отпадни масла и масти за јадење

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предадени отпадни масла и масти за јадење во тони (t)	
		2022 година	2023 година
Отпадни масла и масти за јадење	20 01 25	/	0.068

1.1.7 Управување со отпадни акумулатори

- Во согласност со Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, како и Листата на видови отпад Сл. Весник на РСМ бр.100/05, предадени се отпадни акумулатори, кои произлегуваат од тековното работење во Макпетрол АД на овластена компанија за управување Еко Циркон Доо Скопје.

Табела бр.8 Управување со отпадни акумулатори

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предадени отпадни акумулатори во тони (t)	
		2022 година	2023 година
Отпадни батерии и акумулатори	20 01 34	0.056	0.28

1.1.8 Управување со отпадно железо

- Во согласност со Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, како и Листата на видови отпад Сл. Весник на РСМ бр.100/05, отпадното железо е предадено на овластена компанија за управување со секундарни суровни: Еко Циркон Доо Скопје.

Табела бр. 9 Количина на предадено отпадно железо

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предадено отпадно железо тони (t)	
		2022 година	2023 година
Отпадно железо	17 04 05	191.236	45.1

1.1.9 Управување со искористени гуми од возила

- Во согласност со Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, како и Листата на видови отпад Сл. Весник на РСМ бр.100/05 искористените гуми од возила се предадени на овластена компанија за управување со секундарни суровни: Отпад Дине Дооел.

Табела бр.10 Количина на предадени искористени гуми од возила

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предадени искористени гуми од возила тони (t)	
		2022 година	2023 година
Искористените гуми од возила	16 01 03	2.1	1.3

1.1.10 Компани со кои Макпетрол АД соработува во управување со отпадот кој го создава

Табела бр.11 Управување со отпад во Макпетрол АД

Управување со отпад во Макпетрол АД		
Бр.	Вид на отпад	Компанија со која Макпетрол АД има склучено договор или соработува со решение број на Дозвола од МЖСПП
1.	Отпадна пластика	ПАКОМАК ДОО СКОПЈЕ Дозвола бр. 11-446/2
2.	Отпадна хартија	Еко Стар рециклажа, ЈКП
3.	Измешан комунален отпад	ЈКП
4.	Отпадна (стара и неисправна) електронска и електрична опрема Отпаден текстил	Друштво за услуги и трговија Ф-ГРУПАЦИЈА ДОО Дозвола бр.11—6462/2, Еко Цикрон ДОО УП1-23- 708/2017 и останати компании по потреба
5.	Отпад од батерии и акумулатори пуштени на пазар во РСМ	Друштво за управување со отпад-НУЛА ОТПАД ДОО Скопје Дозвола бр.11—8349/3 (колективен постапувач)
6.	Електричната и електронската опрема пуштена на пазар во РСМ	Друштво за управување со отпад-НУЛА ОТПАД ДОО Скопје Дозвола бр.11—8349/3 (колективен постапувач)
7.	Управување со отпад од пакување пуштено на пазар во РСМ	ПАКОМАК ДОО СКОПЈЕ Дозвола бр. 11-446/2 (колективен постапувач)
8.	Опасен отпад (отпаден талог од дизел гориво, бензини, киселини, цврст отпад, отпадно масло, тиња, мил од одвојувач масло вода од сепаратор) Апсорбенси и филтерски материјали	Друштво за Заштита на животна средина, ЕКО-ТЕАМ Дозвола бр. 11-3549/2
9.	Отпадни масла	Ауто-Хаус Заковски Дооел Дозвола бр. 11-4061/1
10.	Отпадно железо, месинг и алуминиум Отпадна гума Отпадни батерии и акумулатори Отпаден текстил	Еко Цикрон ДОО УП1-23- 708/2017 и останати компании по потреба (Ф-Групација дооел ЕЕ рециклажа, Отпад Дооел итн)
11.	Отпадни тонер касети	Стрит Компани Дооел подружница-Скопје
12.	Масло и маст за јадење	Суниленс ДООЕЛ Скопје Дозвола бр. 11-4940/1
13.	Искористените гуми од возила	Отпад Дине Дооел

1.2 Извештаи за Управување со отпад во согласност со законската регулатива на РСМ

1.2.1 Консолидиран извештај за отпад за 2023 година

Во согласност Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, изработен и доставен е Консолидиран извештај за 2023 година за постапување со комерцијален и опасен отпад во Макпетрол АД до Министерството за животна средина и просторно планирање.

1.2.2 Извештај за спроведени програми за управување со отпад во 2023 година од Програмата за управување со отпад

Во согласност Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21 изработен е Извештај за спроведени програми за управување со отпад во 2023 година во Макпетрол АД и истиот е доставен до Министерството за животна средина и просторно планирање.

1.3 Извештаи за Управување со животна средина во согласност со законската регулатива на РСМ

1.3.1 Во согласност со барањата на А-интегрираната еколошка дозвола на Фабриката за производство на Биодизел со број бр. УП 1-11/3 бр.281/2018 од 21.06.2019 година, издадена од Министерството за животна средина и просторно планирање, доставување на Известување за годишен извештај и месечни известување за функционалноста на Фабриката.

1.3.2 Во согласност со Законот за квалитет на амбиентниот воздух – пречистен текст (Сл. Весник на РСМ бр. 100/2012), член 45 и Правилникот за формата и содржината на обрасците на доставување на податоците од емисиите во амбиентниот воздух од стационарни извори, начинот и временскиот период на доставување согласно капацитетот на инсталацијата, содржината и начинот на водење на Дневникот на емисии во амбиентниот воздух (Сл. Весник на РСМ бр. 79/2011), член 3, став 2 и 5, инсталацијата која поседува интегрирана еколошка дозвола и за останатите стационарни извори (котлари), пополнети се и доставени Дневници на емисии во амбиентниот воздух од сите стационарни извори на Макпетрол АД., до Министерството за животна средина и просторнопланирање.

1.3.3 Во согласност со Законот за животна средина Сл.В. на РСМ бр.53/05, со измените, а по барање на Технолаб, кои се овластени од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање, за одржување на Катастар на загадувачи на животната средина, изработен е и доставен Катастар на загадувачи на животната за бензинските станици на подрачјата во Општина Гази Баба и за Хотелот Макпетрол Струга.

1.4 Исполнување на барањата кои произлегуваат од областа на животната средина, согласно законската регулатива за емисии во вода, почва, бучава и воздух

Табела бр.12 Табеларен приказ на мерења на емисии во вода, почва, бучава и воздух

Емисии во вода

Ред. Број	Локација	Законска регулатива	Мерно место	Париметар што се испитува	Фреквенција на мерење	Вид на Извештај што се доставува	Институција на која се доставува
1	ТНГ Миладиновци	Правилник за условите и граничните вредности на емисија за испуштање на отпадните води по нивното прочистување, начинот на нивното пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштитените зони Сл.В. на РСМ 81/11	-Пречисителна станица -Сепаратор	рН, суспендирани материји, БПК и ХПК	-1 годишно и по потреба- барање од страна на инспекциски надзор -по потреба, контролни проверки	Извештај од мониторинг	МЖСПП
2	Склад Илинден	Закон за животна средина, Сл.В. на РСМ бр.53/05, со измените, глава V-Мониторинг во животна средина Правилник за условите и граничните вредности на емисија за испуштање на отпадните води по нивното прочистување, начинот на нивното пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштитените зони Сл.В. на РСМ 81/11	-Сепаратор -Пречисителна станица/сепаратор	рН, суспендирани материји, БПК и ХПК, масти и масла	1 годишно и по потреба- барање од страна на инспекциски надзор	Извештај од мониторинг	МЖСПП
3	Одделение за преглед и сервисирање на плински боци и ПП апарати во склад Лисиче	Правилник за условите и граничните вредности на емисија за испуштање на отпадните води по нивното прочистување, начинот на нивното пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштитените зони Сл.В. на РСМ 81/11	-Сепаратор	рН, суспендирани материји, БПК и ХПК, масти и масла	1 годишно и по потреба- барање од страна на инспекциски надзор	Извештај од мониторинг	МЖСПП

Емисии во почва

Ред. Број	Локација	Законска регулатива	Мерно место	Париметар што се испитува	Фреквенција на мерење	Вид на Извештај што се доставува	Институција на која се доставува
1	Авиосервис Петровец	Закон за животна средина, Сл.В. на РСМ бр.53/05, со измените, глава V-Мониторинг во животна средина	Мерно место 1-околина на Склад на МП, во рамките на Аредромот во Петровец, Скопје	рН, вкупен азот, вкупен фосфор, масти и масла	1 годишно	Извештај од мониторинг <i>*За резултати за извештајот користен е холандски стандард и канадска регулатива</i>	-МЖСПП, -ТАУ

Бучава

Ред. Број	Локација	Законска регулатива	Мерно место	Париметар што се испитува	Фреквенција на мерење	Вид на Извештај што се доставува	Институција на која се доставува
1	Деловна зграда на Макпетрол АД Центар, Скопје	-Закон за животна средина, Сл.В. на РСМ бр.53/05, со измените, глава V-Мониторинг во животна средина, -Правилник за гранични вредности на ниво на бучава во жив.сред., Сл.В. на РСМ 147/2008	Деловна зграда на МП	Ld/aeq (dB), Lamax (dB)	1 годишно	Извештај од мониторинг	-МЖСПП, ДИЖС

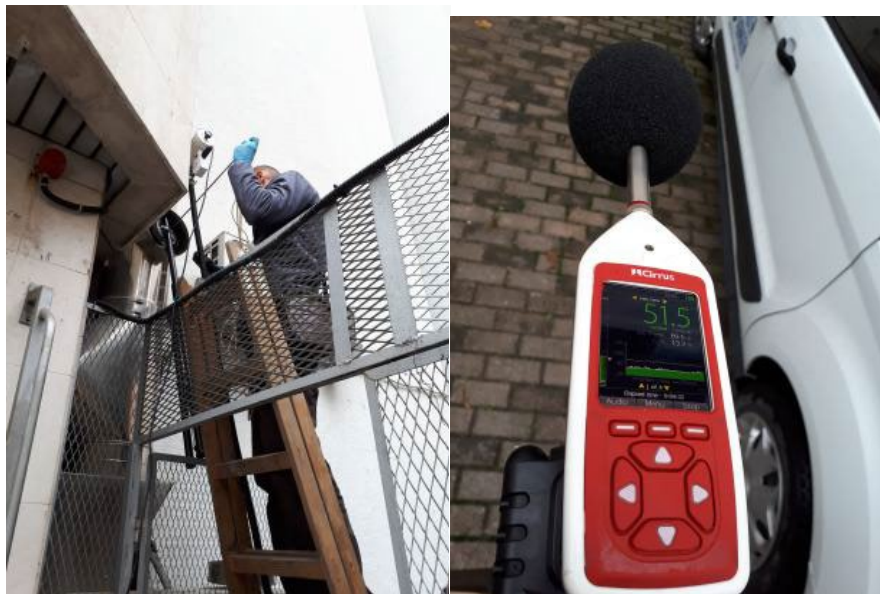
Емисии во воздух

Ред. Број	Локација	Законска регулатива	Број на ложишта	Параметар што се испитува	Фреквенција на мерење	Вид на Извештај што се доставува	Институција на која се доставува
1	Фабрика за Биодизел	-Закон за животна средина, Сл.В. на РСМ бр.53/05, со измените, -Закон за квалитет на амбиентен воздух сл.в.67/04, со измените -Правилник за формата и содржин. На обрасците на доставување.. Сл.В. на РСМ 79/11 Правилник за ГВЕ Сл.В. на РСМ бр.223/ 2019 и Сл.В.на РСМ бр.141/10	2 (1 Екстра лесно + 1* глицерин) *Котелот на глицерин се контролира кога фабриката работи	Брзина, проток, Нох, CO, CO2, O2, SO2, чаден број	1 годишно *Квартално доколку фабриката работи континуирано 3 месеци	Дневник за емисии на амбиентен воздух од стационарни извори * Извештаи согласно барања од А-интегрирана дозвола доколку фабриката работи	МЖСПП-Македонски информативен центар за животна средина и ДИЖС
2	Дирекција за Одржување		3		1 годишно	Дневник за емисии на амбиентен воздух од стационарни извори	
3	Хотел Струга		2		*Доколку котлите се активни		
4	Управна зграда		3				
5	Хонда Центар		1				

Параметрите од извршените мерења, се во рамките на ГВЕ (гранични вредности на емисии), согласно законската регулатива на РСМ.

Слика бр.2 и бр.3

Тестирање на штетни материи во воздухот и тестирање на нивото на бучава во животната средина од котларницата за загревање на управната зграда на Макпетрол АД

Слика бр.4

Земање примероци на отпадна вода во Склад Илинден

1.5 Трошоци за управување со животната средина

За реализација на преземните активности за заштита на животната средина во 2023 година, кои се одвиваа преку селекција и управување со комерцијалниот и опасниот отпад, дополнителните текови на отпад, мерењата на емисиите во воздух, вода, почва, преку проектот за хортикултурно уредување на детски парк, како и за едукација на вработените, потрошени се вкупно 3.208.238 денари.

Трошоци за заштита на животна средина за 2023 година

во денари

Пакомак доо

Нула Отпад доо Скопје

Еко-Тeам доо

Фармахем ДООЕЛ

Технолаб доо

Стопанска комора на РМ

Концепт едукација

Донација во хортикултурно уредување (детски парк нас.Илинден)

Обука за Стандард за управување со енергија и Обука за аудитори

Вкупно

3.208.238

1.6 Донација за хортикултурно уредување

Во 2023 година, Друштвото учествуваше во проектот “Зелена Општина Илинден” преку хортикултурно уредување на детски парк во Општина Илинден во населбата “Јака”. Хортикултурното уредување на новиот детски парк во Општина Илинден е дел од континуираните активности со кои компанијата помага во справувањето со актуелните еколошки проблеми во земјата. Оваа донација, освен што на најмладите им обезбеди зелено катче, ќе придонесе да се намали загадувањето на воздухот и ќе ги подобри условите за урбано живеење, со што се овозможува подобрување на квалитетот на живот на граѓаните, при што крајниот бенефит ќе го имаат децата и нивните родители.

„Макпетрол“ АД со своите активности е компанија со високи критериуми во однос на зачувувањето и унапредувањето на животната средина, континуирано ја потврдува високата општествена одговорност и лидерството, преку проекти кои се грижат за сегашните и идните генерации, со што повторно докажа дека е општествено одговорен член на заедницата.

Слика бр.5

Хортикултурно уредување на детски парк во Општина Илинден

2. Реализација на еколошките цели со програмите за управување со аспектите на животната средина во Дирекцијата за малопродажба, Дирекцијата за големопродажба, Дирекцијата за стандардизација, квалитет и екологија (Фабрика за производство на Биодизел-FAME), Дирекција за одржување и Програмите за Користење на ресурси во Макпетрол АД

Програма број 1, 4, 5, 10, 15 -Да се одржуваат редовни обуки за заштита од пожари, периодични проверки на знаењето и тактично показни вежби и да се вршат функционални проби на стабилни системи за заштита од пожари (Гаснење и Ладење).

Дирекцијата за големопродажба - Сектор за безбедност во делот на заштитата од пожари и експлозии во текот на 2023 година, изврши

1. Обука за работа на складирање и дејства сврзани со складирањето запаливи течности и гасови на: **128 новопримени работници**;
2. Обука за работа на товарење или истовар или други постапки во врска со товарењето или истоварот (наточување, претовар, преточување, источување, чување) на опасни материи на **128 новопримени работници**;
3. Тактичко показна вежба за гаснење пожари и ракување со апаратите за гаснење пожари и проверка на знаењето од областа на складирањето и дејствата сврзани со складирањето запаливи течности и гасови и проверка на знаењето од областа на товарење или истовар или други постапки во врска со товарењето или истоварот на **1077 вработени** на бензинските станици и во Складовите за запаливи течности и гасови на „Макпетрол“ АД – Скопје;
4. Тактичко-показна вежба за евакуација на вработените и посетителите извршени според конкретните опасности што може да настанат во случаеви на инциденти во Складовите за запаливи течности и гасови на **111 вработени** во складовите;
5. Тактичко–показна вежба за евакуација и спасување на вработените и посетителите во случај на пожар во Управната зграда на „Макпетрол“ АД – Скопје. На вежбата учествуваа 35 припадници на екипите за евакуација и спасување, 3 пожарникари – обезбедувачи и 239 вработени кои во моментот беа на работните места во улога на евакуирани лица и
6. Функционални проби на стабилните системи за заштита од пожари (гаснење и ладење) во следниве објекти.

Бр.	Објект	Дата (пролет)	Дата (есен)
1.	Склад за запаливи течности „Илинден“ - Скопје	09.06.2023	29.09.2023
2.	Полнилница за ТНГ „Миладиновци“ - Скопје	27.04.2023	13.10.2023
3.	Склад за ТНГ „Гостивар“ - Гостивар	26.05.2023	12.10.2023

Програма број 2 и 6 – Чистење на резервоарите и евиденција на количините за создаден/предаден отпад

Од чистење на резервоарите во складовите и бензинските станици на Макпетрол АД, собрана е количина на опасен отпад (горива), кој се складира во буриња “Собирно место” во Склад Илинден. Во табела 8, прилог на предаени количини на отпад од течни горива.

Табела бр. 13 Количина на опасен отпад (горива)

Вид на опасен отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на отпад во тони (t)	
		2022 година	2023 година
Отпад од течни горива (дизел)	130702*	5.8	27.3

Во 2023 година редовно се пополнуваа дневниците за количините на создаден и предаден отпад на бензинските станици и складови на Макпетрол АД.

Програма број 3 Чистење и отстранување на отпадот од сепараторите

На бензинските станици на Макпетрол АД за заштита на системот за одведување на отпадните води, вградени се два типа на сепаратори и тоа:

- пластични сепаратори со соодветна опрема и
- бетонски сепаратори со дополнително вградени филтри. Со вградувањето на филтрите (коалесцентни вентили) во целост е изедначена функцијата на бетонската шахта со пластичниот сепаратор.

Чистењето на сепараторите и отстранување на отпадот (мил од одвојувач масло/вода), на бензинските на Макпетрол АД се врши на 2 години или по потреба во зависност од собраните количини, и соодветно се предава на овластена компанија за превземање, ЕКО-ТЕАМ, Скопје.

Табела бр.14 Количина на отпадот од сепараторите

Вид на опасен отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на отпад во тони (t)	
		2022 година	2023 година
Мил од одвојувач масло вода од сепаратори на б.с.	13 08 99*	1.023	0.16

Програма број 7 Контрола на квалитет на отпадна вода во пречистителна станица ТНГ Миладиновци – Одржување на пречистителната станица и контрола на квалитет на отпадна вода, спроведена од страна на Флуид проект, компанија со која Макпетрол АД има склучено договор.

Програма број 8 Управување со отпад од пластика во ТНГ Миладиновци- евиденција на количините за отпад од пакување и доставување на извештаите до овластена компанија Пакомак.

Програма број 9 и 16 – Управување со отпад од метал во ТНГ Миладиновци и Одд. за преглед и сервисирање на ППА. Предаден отпад од метал и месинг од ТНГ боци и ППА на соодветна овластена компанија.

Програма број 11 – Мониторинг на квалитет на воздух во Фабрика за производство на биодизел-FAME.

Програма број 12 и 13 – Управување со течен и цврст отпад од Фабрика за производство на биодизел-FAME и Лабораторија. Предаден е отпад на овластена компанија за превземање на опасен отпад

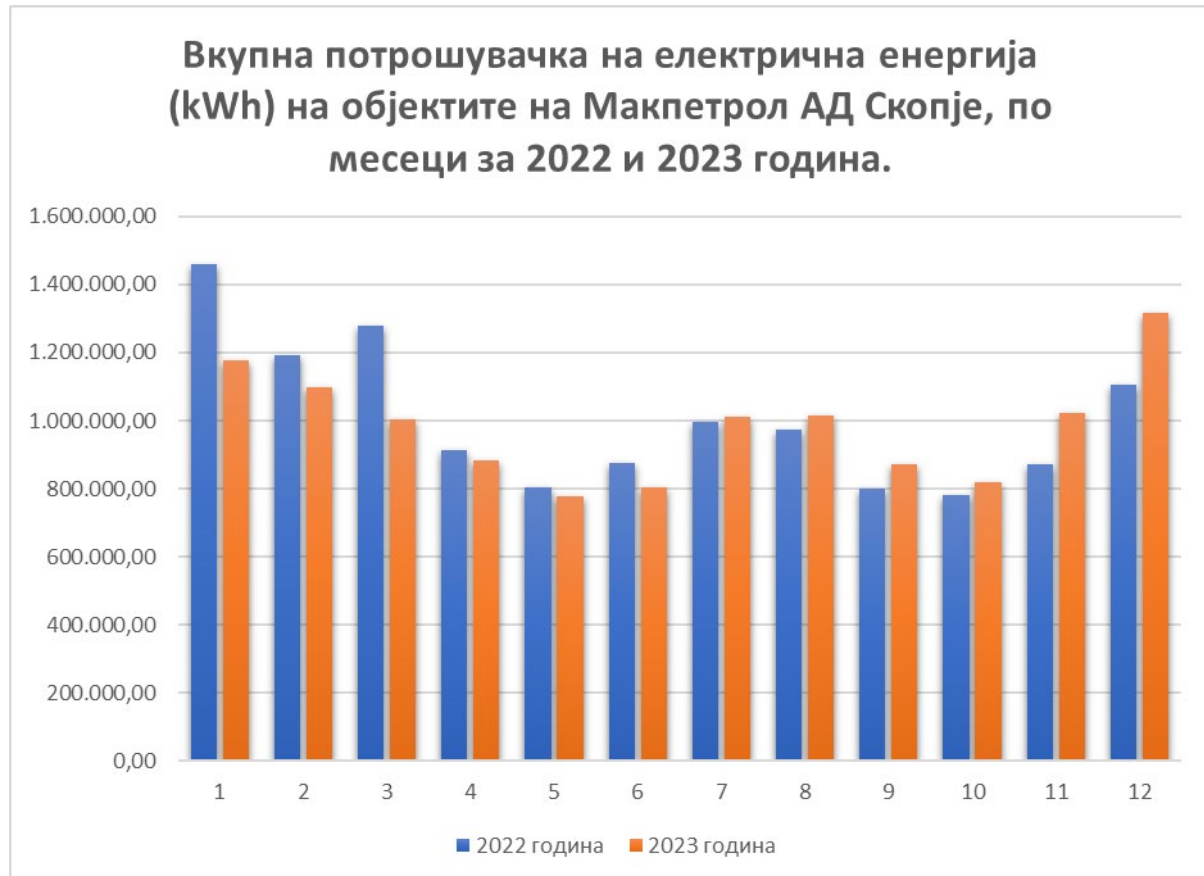
Програма број 14 – Мониторинг на бучава во Фабрика за производство на биодизел-FAME.

3. Користење на ресурси во Макпетрол АД

3.1 Потрошувачка на електрична енергија, Програма 17

Графикон 1

Вкупна потрошувачка на електрична енергија (kWh), споредбено во 2022 и 2023 година

Вкупната потрошувачка на електрична енергија на објектите на Макпетрол АД, за 2023 година е 11.798.910,64 kWh, што претставува намалување на потрошувачката на електрична енергија за 257.793,97 kWh во споредба со 2022 година, кога вкупната потрошувачка на електрична енергија била 12.056.704,61 kWh.

Во 2023 година се инсталираше една нова фотонапонска централа на Управната зграда на Макпетрол АД Скопје со вкупна моќност од 150,15 kW. Во функција беа две фотонапонски централи, една поставена на БС 046 Гевгелија и една поставена на БС 168 Вевчани, кои произведоа вкупно 159.989,76 kWh. Кон крајот на 2023 - почетокот на 2024 во функција ќе биде и фотонапонската централа поставена на БС 008 Визбегово со вкупна моќност од 89,1 kW.

Табела бр.15

Производството на електрична енергија од фотоцентралата во 2023 год, по месеци

Месец	Произведено kWh	Предадено kWh
1	5.871,73	1.357,00
2	10.590,28	1.539,00
3	12.246,45	2.786,00
4	14.505,54	4.051,00
5	13.258,66	4.295,00
6	15.296,17	2.736,00
7	21.088,62	4.758,60
8	22.606,87	7.976,40
9	16.686,59	6.211,20
10	13.204,55	5.440,80
11	7.315,42	1.942,20
12	7.318,88	1215,60
Вкупно:	159.989,76	44.308,80

Во 2023 година се започна со подготовки за поставување на уште еден полнач за електрични возила со моќност на полнење од вкупно 150 kW во соработка со ЕВН на објект на Макпетрол А.Д. Скопје.

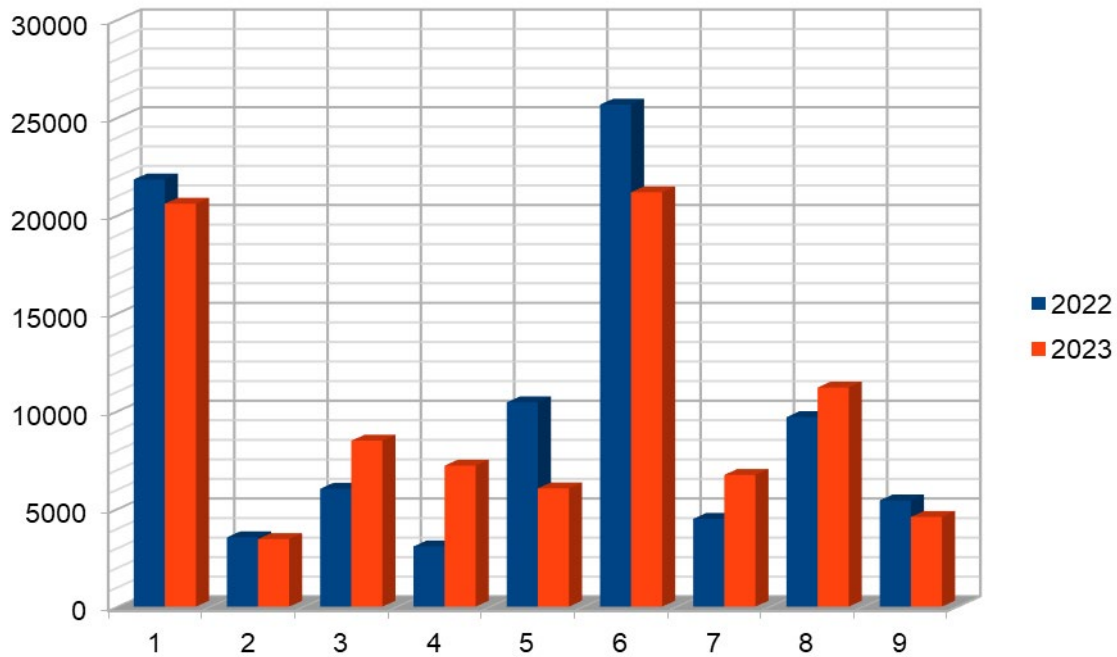
Исто така се предвидуваат и поставување на неколку фотонапонски централи на објектите на Макпетрол А.Д. Скопје за намалување на потрошувачката на електрична енергија на објектите на Макпетрол А.Д. Скопје.

Намалувањето на потрошувачката на електрична енергија во Макпетрол АД е насочено кон користење на алтернативни извори на енергија.

*Податоците се добиени од Дирекцијата за Развој

3.2. Потрошувачка на вода во (м³), Програма 1

Графикон 2
Потрошувачка на вода по Региони во м³ споредбено 2022г. и 2023г.

Регион

1 РЕ Скопје

2 РЕ Прилеп

3 РЕ Битола

4 РЕ Полог

5 РЕ Струмица

6 РЕ Кавадарци

7 РЕ Кочани

8 РЕ Куманово

9 РЕ Охрид

Табела бр.16 Бунарска вода

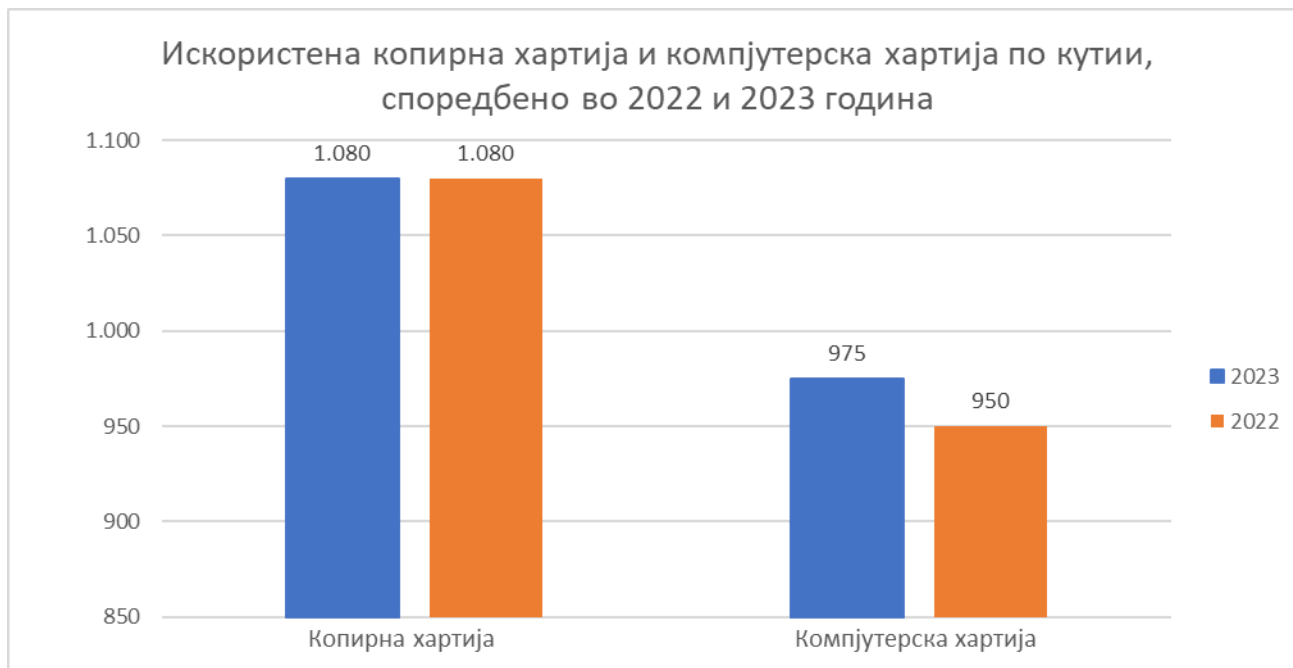
п.е.	б.с.		п.е.	б.с.	
РЕ Прилеп			РЕ Велес		
27	Б.С. Крушево	бунар	72	Б.С. Велес III	бунар
95	Б.С. Кривогаштани	бунар	132	Б.С. Ашауа - Велес	бунар/водовод
163	Б.С. Бучила	бунар	РЕ Скопје		
РЕ Охрид			2	Б.С. Партизанска	бунар/водовод
168	Б.С. Вевчани	бунар	18	Б.С. Катланово	бунар
РЕ Струмица			70	Б.С. Илинденска	бунар/водовод
45	Б.С. Три Чешми I	бунар/водовод	79	Б.С. Петровец	бунар
75	Б.С. Ново Село	бунар	169	Б.С. Ќојлија	бунар
112	Б.С. Три Чешми II	бунар	РЕ Куманово		
126	Б.С. Конче	бунар	13	Б.С. Куманово I	бунар/водовод
133	Б.С. Штип 8-ми километар	бунар	81	Б.С. Романовце	бунар
РЕ Пологи			139	Б.С. Дељадровци	бунар
114	Б.С. Бигорски	бунар	78	Б.С. Дреново	бунар
192	Б.С. Желино	бунар			

*Податоците за количини на потрошена вода добиени се од Дирекција за малопродажба, Сектор за логистичко-оперативна координација

3.3 Користење на хартија за копирање и печатење, Програма 19

Графикон 3

Искористена хартија за копирање и печатење во 2022 и 2023 година

Потрошувачката на копирна хартија за потребите на работењето во Макпетрол АД во 2022 година е 1.080 кутии, а истиот тренд е забележан и во 2023 година, 1.080 кутии.

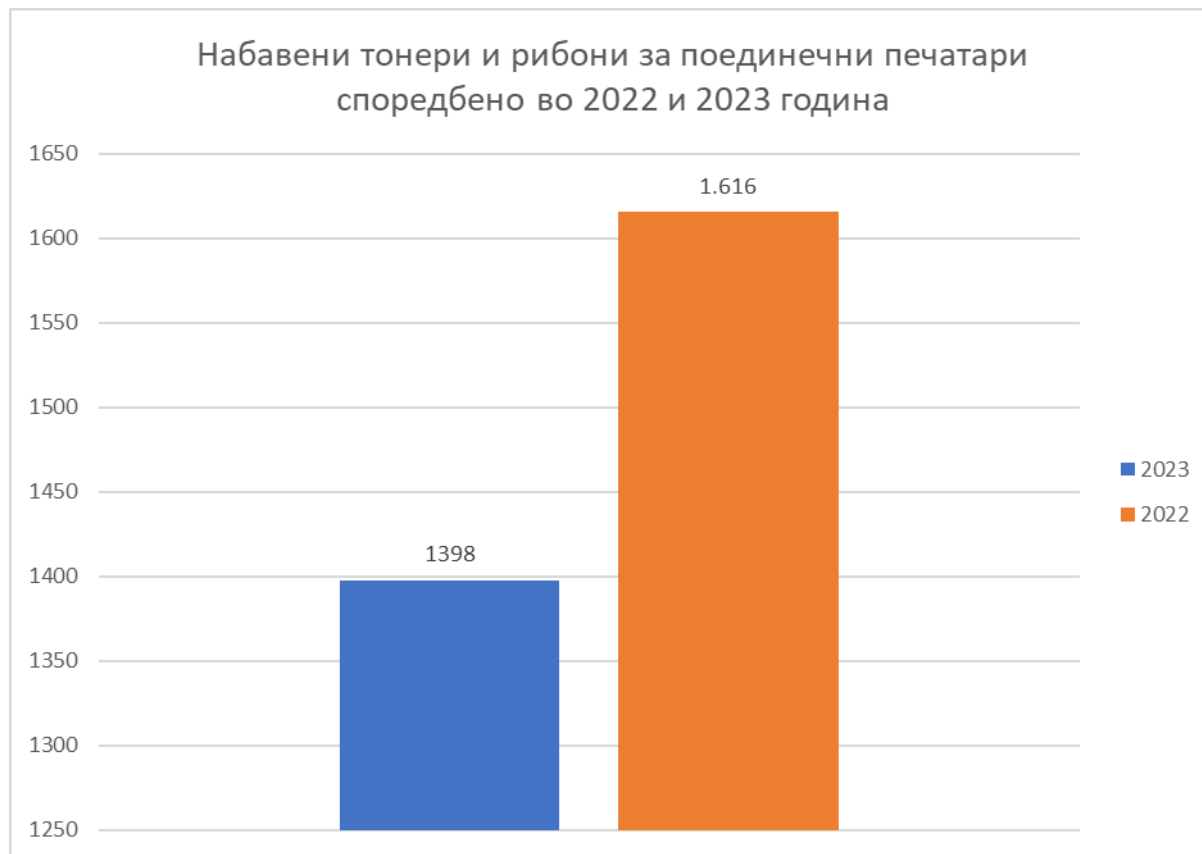
Од графиконот може да се забележи дека во 2023 година потрошувачката на компјутерска хартија е 975 кутии, тука се забележува зголемување во однос на 2022 година, кога се потрошени 950 кутии. Зголемувањето се должи на испорака на рибони во средината на Октомври 2023 година и истите ќе се користат и во текот на 2024 година.

Забелешка: И покрај знаците на подобрување, потребно е да се преземат активности за зголемување на свеста на вработените за намалување на потрошувачката на хартија, да се почитуваат зелените совети, т.е. да се принта паметно.

3.4 Искористени тонери и рибони, Програма 20

Графикон 4

Вкупен број на потрошени тонери во 2022 и 2023 година

Согласно податоците, во 2023 година, за потребите на Макпетрол АД, набавени се 1.398 тонери и рибони (548 тонери и 850 рибони) за поединечни принтери, што претставува намалување во однос на 2022 година, кога се набавени 1.616 тонери и рибони (566 тонери и 1.050 рибони).

*Податоците за количините на потрошени/нарачани тонери се добиени од Дирекција за дополнителен асортиман, Сектор за интерни набавки.

Вкупен преглед за Реализација на еколошките цели со програмите за управување со аспектите на животната средина за Дирекцијата малопродажба, Дирекцијата големопродажба и Дирекцијата за стандардизација, квалитет и екологија (Фабрика за производство на биодизел-FAME и Лабораторија), Дирекцијата за одржување и Користењето на ресурсите во Макпетрол АД

Табела бр.17

Број на програма за управување со аспектите на животната средина	Да	Не	Објаснување
1, 4, 5, 10, 15	√		Спроведени обуки на вработените согласно Планот за обуки на Секторот за безбедност
2, 6	√		Предавање на опасен отпад од чистење на резервоарите со гориво
3	√		Чистење на сепаратори на б.с.
7	√		Контрола на отпадна вода во ТНГ Миладиновци
8	√		Евиденција на отпад од пластика од ТНГ Миладиновци
9, 16	√		Предаден отпад од железо (ТНГ боци и ППА) ТНГ Миладиновци и Одд. за преглед и сервисирање на боци
11	√		Мерење на емисии во воздух-Биодизел
12,13	√		Предавање на опасен отпад-Фабрика и Лабораторија
14		√	Мерење бучава- Фабрика за Биодизел (доколку Фабриката работи)
17	√		Анализа и следење на годишно ниво на потрошувачка на електрична енергија, вода, хартија, тонери Препораки за менување на навиките и подигнување на свеста на вработените при користење на ресурсите
18	√		
19	√		
20	√		